

HRCKO

6. prosinca 2024.

Broj 243

ISSN 1821-3758

9771821375004

U susret Božiću

Čudesni hotel

Zimska igra

Prosinačke nevolje

Jaslice na dar

Uradi 3 D bor

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«, Preradovićeve 11, 24000 Subotica

Glavna i odgovorna urednica: Zlata Vasiljević

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Jelena Dulić Bako, Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Viber: 064/65-90-718

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu, javno informiranje i odnose s vjerskim zajednicama

Dragi čitatelji *Hrcka*

Eto nama Božića. Dobro, ne baš Božića, ali božićnog broja. Još do Božića ima vremena i zapravo me smeta što u novije vrijeme (osobito po dućanima) božićno vrijeme krene još u studenome, pa i prije. Sada je vrijeme pripreme, zornica, malih radosti – advent, a budući da svako vrijeme ima svoj smisao i donosi nam brojne radosti, nemojte ga preskakati. Tek nakon uspješnog adventa ili došašća, dolazi prava radost – Božić.

U tom duhu je i naš prosinački broj *Hrcka*. Dobro sve prelistajte i pregledajte. Možda i vaš advent izgleda kao Anđin (pogledaj str. 7), a ako i ne, još uvijek nije kasno.

Jako brzo će i kraj prvog polugodišta, pa pokušajte (dok je vrijeme) učiniti sve kako bi vam Božić bio veseo, kako ga ne biste proveli u kazni ili bez dara... Znam da je u prosincu najteže popravljati ocjene i raditi dodatno, kada ima »milijun« koncerata, nastupa s folklorom, glazbenom školom, sportom... a uz to valja i učiti aktualno gradivo, i još se pripremati za blagdane, a i igrice čekaju, pa i prijatelji... Zaista, pune ruke posla...

Ali... možete vi to, samo se dobro organizirajte i kad shvatite da ste uspjeli već će biti Božić, a tada se radujte i radost dijelite.

U ime cijele redakcije *Hrcka* svima želim:

Sretan i radostan predstojeći Božić, te uspješnu i zdravljem isunjenu (cijelu) novu godinu!

Željka

PRIRODNE NEPOGODE

Sve o potresima

Piše: geograf Jelana Dulić Bako

Potres je jedna od najgorih prirodnih nepogoda kada tlo iznenada počne podrhtavati. Nije ga moguće predvidjeti niti utjecati na njega i zbog toga može izazvati velike štete, porušiti brojne građevine, nekada i cijele gradove i tako usmrtniti puno ljudi. Ne brinite, kod nas nikada neće biti tako snažni potresi.

Zemlja ima svoju čvrstu koru, poznatu kao litosferu, po kojoj mi hodamo i na kojoj živimo. Upravo u tom dijelu Zemlje nastaju i potresi. Litosfera je podijeljena na 20-ak tektonskih ploča koje se stalno gibaju, one se sudaraju, razilaze i mi-moilaze. Uslijed kretanja tih tektonskih ploča nastaje energija koja se sakuplja na granicama ploča ili na površinama koje odvajaju manje blokove unutar ploča, tj. rasjeda.

Kada se u pločama ili stijenama nakupi puno energije, odnosno energije koliko ta stijena može akumulirati dolazi do naglog kretanja stijena kako bi se u njima ponovno smanjila energija. Potres predstavlja upravo ovaj proces oslobađanja energije kretanjem tektonskih blokova duž rasjeda.

Mjesto nastanka potresa u Zemljinoj unutrašnjosti naziva se žarište ili hipocentar, a točka na Zemljinoj površini vertikalno iznad zove se epicentar.

Mi živimo na Euroazijskoj tektonskoj ploči koja je jako velika jer su na njoj cijela Europa i gotovo cijela Azija. Na području Vojvodine ova ploča se ne sudara niti s jednom drugom, niti ima rasjeda na njoj tako da se za naše područje kaže da nije seizmički aktivno. U našoj blizini najbrojniji i najjači potresi su na obali Jadranskog mora jer se na tom mjestu sudaraju Jadranska mikroploča i Dinaridi. U Vojvodini najviše potresa ima u Banatu, u okolici Vršca, ali oni su svi slabe jačine.

Do potresa najčešće dolazi zbog tektonskih poremećaja koje smo objasnili, a mogu ga izazvati i erupcije vulkana i urušavanja stijena.

Znanost koja se bavi proučavanjem potresa je seizmologija, a jačina potresa mjeri se u magnitudama (M). Seizmolozi godišnje lociraju oko 10.000 potresa na našem području, no većina njih slabog je intenziteta i ili se ne osjete, ili veoma slabo. Iako je potrese nemoguće predvidjeti, životinje vibracije u unutrašnjosti zemlje osjete prije ljudi.

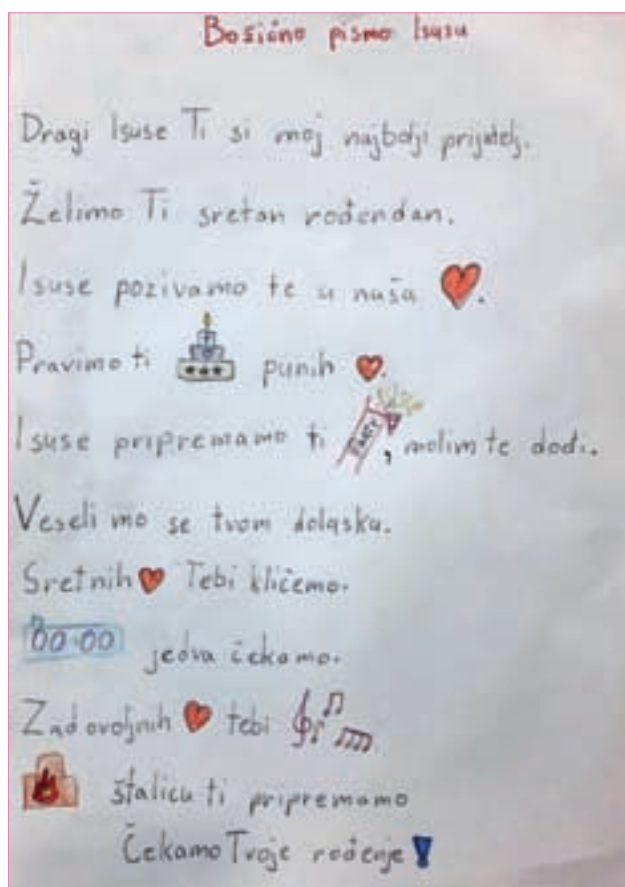
Posljednji veći potres na našim područjima bio je u Zagrebu i Petrinji 2020. i osjetio se čak i kod nas.

Najjači potres u posljednjih 100 godina dogodio se u Čileu (Južna Amerika) 1960. zbog kojega je tlo toliko jako podrhtavalo da je u Tihom oceanu nastao tsunami (ogromni valovi) koji su izazivali štetu čak do Japana i Filipina!

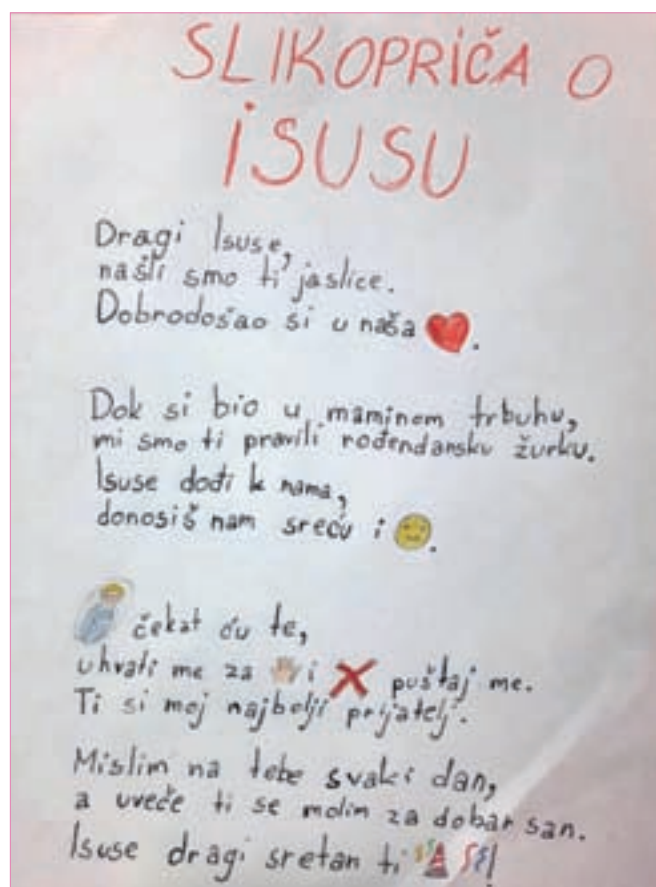
U susret malom Isusu

Matkolinci 4/4,
– OŠ Matko Vuković, Subotica

Petra Dević, Iva Drobac, Nika Marija Petrić, Elena Lončarević, Valentina Šarčević,
4/4, – OŠ Matko Vuković, Subotica

Magdalena Kujundžić, Sunčica Barbulović,
Aleksandra Gabrić, Kalina Kalančev,
Katarina Vukmanov Šimokov,
4/4, – OŠ Matko Vuković, Subotica

Pitanja za Isusa...

I ovog smo se adventa pripremali za Božić. Bilo je nešto drugačije jer smo to činili i u školi. Najprije smo pročitali priču o rođenju Isusa. Isus je bio beba i svi su ga voljeli i donosili mu darove, a učenici 1. c razreda OŠ *Ivan Milutinović* zapitali su se što bi ga oni pitali i što bi mu dali na dar.

»Da sam mudrac, pitao bih ga boji li se toga što ga čeka veliki zadatak u životu« – **Benjamin Lišić.**

»Za poklon bih mu dala to što ću se puno truditi, neću grijehiti i bit ću vrijedna u školi. Pitala bih jeli bio sretan što je dobio darove i što su svi došli u Betlehem da ga vide? Voljela bih da sve životinje budu slobodne i da žive u skladu« – **Franka Šabić.**

»Pitala bih Isusa kako izgleda raj, kakvi su anđeli i kako mu se činila prva božićna noć? Kojim zanimanjem se želi baviti pored svih lijepih stvari koje je učinio?« – **Marta Mikula.**

1. c – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

2. b i 4. b OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin

»Kako da postignem da ljudi oko mene budu dobri i da planet Zemlja bude vesela?« – **Mia Dulić.**

»Želim pomagati drugima. Što mi savjetuješ? Jesi li bio dobar kao mali?« – **Aleksa Požar.**

Učenici 2. b i 4. b OŠ *Vladimir Nazor* iz Đurđina pisali su pismo Isusu koji se rodio u štalici.

Dragi Isuse,
Hvala Ti za to što si sa mnom, što svima pomažeš.
Želim da svi budemo živi i zdravi.
Hvala Ti što mi pomažeš da što ljepše sviram. Hvala Ti što imam veliku obitelj. Hvala Ti što nas sve činiš ljepšima i boljima.
Želim Ti mnoge lijepe pjesme za Božić.
Puno Ti hvala! Volim Te do neba!

Lea Kovač, 2. b

Dragi Isuse,
Hvala Ti za moju obitelj i za naše zdravlje. Zahvaljujem se što mogu igrati nogomet i želim da mi pomogneš u životu i da imam sve pe-tice.

Isuse, želim Ti sreću i da imaš jako lijepe pjesme za Božić.

Petar Dulić, 2. b

Dragi Isuse,
Hvala Ti za dobre ocjene, za zdravlje, na prekrasnom glasu.
Isuse, želim Ti pjevati, svirati, zahvaljivati, moliti. Hvala Ti što sam zdrava, hvala Ti za veliku radosnu obitelj i za sve što mi daješ!

Tereza Dulić, 4. b

Radujte se svi, rodio se Krist Gospodin! Očitaj QR kod i zapjevajmo skupa!

B. I.

Kate Davies

Čudesni hotel

»Dovede li vas katkad put u prelijep gradić Delaunay, skrenite lijevo kod Vojvodske palače, prijeđite Most tornjeva i stići ćete ravno pred čudesni hotel«, tako počinje priča ove prekrasno ilustrirane slikovnice koja govori o kuharskom pomoćniku Stefanu i njegovoj velikoj želji da jednog dana postane kuhar. Ova priča uči nas koliko je svačiji rad, pa i onaj najmanji, važan djelić savršenog mozaika i što se može dogoditi ako izostane taj djelić. Dakle, samo hrabro i uporno jer ako želimo nešto postići nema odustajanja.

A kad ju pročitate, potražite i nastavak priče o Stefanu u slikovnici *Velike tajne u čudesnom hotelu* i ne propustite uživati u prekrasnim ilustracijama.

STIHOJUPCI

Nova godina

Godina na svijet dođe mlada,
ni za što ona tad ne mari,
najluđe se na svijetu vlada
a zatim, sve dan po dan, stari.

Pomalo se ka zemlji prigne
i skvrči kao neka slova
i paragrafi, na kraj stigne:
na vrata uđe Godina Nova.

Najluđe se na svijetu vlada,
u haljini se sjajnoj šetka,
onako lijepa, onako mlada,
zatim sve počne iz početka.

Luko Paljetak

NAŠE RIČI

Sigra »adventskog anđelka«

»Anđo, dušo, idi upali sviću na adventskom vincu da molimo prijaužne.«

»Oma, nane«, raduje se mala Anđa. »Molićemo i za mog 'adventskog anđelka', možž?«

»A šta ti je to, Anđo? Opet štogod izmišljaš?«

»Ajak, nane, nisam ja izmislila. To nas naučila viroučiteljica. Izvukli smo svaki cidulju s imenom jednog od nas iz razreda i – cili advent ćemo molit za njeg koju molitvicu, da mu Bog dragi dâ što mu treba. Na Božić ćemo mu kazat i štogod malo darivat!«

»To su niki novi adeti, ja to nisam još čula«, odmahuje glavom majka iz kujne.

»Neka, majko, baš je to lipo iako je novo – ja molim za Adama, da više ne pcuje kad se rasrdi. Za Badnji dan ću mu za dar čestitat imendan i darivat malog anđelka i šećera, već sam i kupila od moji novaca!«, važno šapuće mala Anđa.

Majka se smiješi i miluje unučicu po kosi: »Nisu svi novi adeti glupavi. I ja ću molit s tobom za sve vas 'adventske anđelke' cilog adventa!«

ANĐA – žensko osobno ime, Anđelka

ADVENT – razdoblje od četiri tjedna prije Božića

ANĐELAK – mali anđeo; nebesko duhovno biće, Božji glasnik

AJAK – ne, nikako

ADET – običaj

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

Prosinački značajni dani

Nazivi blagdana pišu se velikim slovom. To nam je lako i ne zadaje nam previše muke kad blagdan ima samo jednu riječ – Božić, Uskrs. No što je s Novom godinom ili novom godinom? Taj se dan zapisuje pravilno na oba načina, ali važno je u kojoj je rečenici koji pravilan. Kad želimo čestitati praznik 1. siječnja, tad čestitamo samo jedan dan i taj dan važno je napisati velikim slovom – Nova godina, jer čestitamo praznik. S druge strane, ako nam je namjera da nekome cijelu iduću godinu zaželimo da bude sretna, onda je riječ o više dana i zapisat ćemo malim slovom.

Napiši riječ iz zagrade pravilno na crtu pazeći na veliko slovo.

Čestitka je glasila ovako: »Želim ti najsretniju _____

(NOVA GODINA), da bude ispunjena blagoslovima, osmjesima, ljubavlju i nježnostima svaki dan!« Za _____

(BOŽIĆ) sam dobila i dulju i ljepšu poruku pa me je i ova čestitka vrlo obradovala.

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Oni jesu mali ali imaju veliko srce. Igraju i pjevaju kao i njihovi stariji mještani *kraljice* i *bećari*.

Oni su članovi folklornog odjela Kulturno-umjetničkog društva Hrvata *Bodrog*.

Oni su:

Bodroški mališani

- Utemeljeni su 2015. godine.
- Bave se folklorom, čuvanjem nematerijalne ali i materijalne kulturne baštine Šokaca iz Monoštora.
- Voditelji su im **Sonja Periškić Pejak** i **Nikola Čutura**.
- Trenutačno ih ima 13 u skupini.
- Uzrasta su od 4 do 11 godina.
- Probe imaju ponedjeljkom i srijedom.
- Skupljaju se i rade u Domu kulture u Monošturu.
- Imali su i brojne nastupe, u Somboru i okolici, Subotici, Tavankutu, Vrbasu, Novom Sadu (Srbija), Đakovu, Osijeku, Zagrebu (Hrvatska) i Santovu (Mađarska).
- Uvijek i vrlo rado primaju nove članove.
- Kažu: »Samo dođite na probu ili se javite voditeljima«.
- Plan im je stvarati prijateljstva, zabavu, učiti, putovati i voljeti svoju kulturu.
- Prije 6 godina, točnije 2018. godine, sudjelovali su u projektu Hrvatske matice iseljenika »Igračka u srcu«. Bili su jako uspješni. Od četiri kategorije sudjelovali su u dvije. Za multimedijalni uradak gdje su snimili video prikazujući monoštorske tradicijske dječje igre osvojili su drugo, a za likovni rad gdje su na starinski način izradili lutku treće mjesto. Zato su bili pozvani u Maticu na dan otvorenja izložbe.
- Poruka *Bodroških mališana*:
Folklor je puno više od nošnje i plesa. Folklorom razvijamo motoriku, koordinaciju, fizičku spremnost, memoriju, timski duh, a osim toga uvijek negdje putujemo! Bavite se folklorom. Nama je super, dođi i ti!

B. I.

**Ugrijte se
uz topli čaj**

CILJ

Sanjke su ti srušile
smeće, brzo idi i pokupi
ga - idi dva polja
naprijed.

Proklizao/la si
na polje do
kojeg vode
otisci šapa!

Vidio si bijelog
medvjeda, stani da
mu daš ostatak
sendviča - perskoči
jedno bacanje.

Napravio/la
si najljepšeg
snjegovića -
baci kockicu
opet!

Pobjedio/la si u
grudanju - idi gdje
te strijelica vodi!

**Zimska igra
počinje
START**

Da bi kvočke bolje izlegle piliće

Na Svetu Lucu kod nas se kadgod gatalo i gatalo, vračalo i vračalo. Tako kad tog dana prvi put uđeš u čiju kuću, oma iz vrata sidaš na zemlju da bi gazdaricine kvočke te godine izlegle tušta lipi pilića.

Jedna udovica se jako dala na odranu živine. Kod nje gotovo nikad nije brez nasadene kvočke. Kuća nuz kuću joj stoje mlađi brat. To bio čovik gromoran. Imo je leđa za dvojcu i zato su ga u selu zvali Đuka dvoji pleća.

Jedared na Lucin-dan Đuka uranio, skočio u klompe, bacio priko ramena opakliju i dovikne ženi:

– Ode Đuka na rakiju, pa će svratit i seli da je iznenadi još za sumraka. Nek brat prvi čestita sestri.

Uvuko se u sestrinu avliju, pa u mračnu kuću, i najedared trgo bravu: hop-cup u sobu za vrata! Lupio se o zemlju i:

– Faljen Isus, čestitam vam Svetu Lucu!

Onako širokom, pa još u dobroj opakliji, jedva mu je bilo dosta mista između vrata i parasničke peći. Poklopio čitavu ćošu i smije se što je selu tako iznenadio. Mora da je zdravo iznenadio, jel je sela zaboravila i odgovorit kako je red: »Ti živ i zdrav bio«. Ne odgovara na čestitanje već uzdiše:

– A koji anđeli su tebe naneli ovamo još u mraku?!

Zagledala se tamo di joj se brat lupio, pa gleda ko da je osuđena, a on se samo smije:

– Onako usput sam skočio da ti prvi zaželim da tvoje kvočke izležu tušta-tušta dobri pilića.

U to će se nakanit i da ustane, pa sestra vidi da se dogodilo ono što je i mislila. Pod njim samo tri košara s kvočkama slupljeni ko lepanje, a na opakliji mu razgnječeni jaja ko čička. Kad ga je vidila tako nakićenog, morala je prižalit štetu i nasmiyat se:

– Brate moj rođeni, alaj dobro što se ti nisi još i spremio meni kad ovako usput zgnječiš tri kvočke s jajima. Šta bi ti naradio da si se još i spremio za poso!

On se prvo zblenio, a kad je došo sebi, Đuka opet udario u smij:

– E, kad sam već rad da mi se sestri izleže tušta pilića, ko me stvori Đukom od dvoji pleća! Bolje bi bilo da sam Đuka od polak pleća, a i tebi bi, sele moja, bilo bolje da ne nasadiš tolike kvočke da ne stanu pod krevete ako misliš da imaš tušta pilića nuz ovake čestitare.

Tumač

gromoran – snažan, krupan

zblenit se – zaprepaštit se

Zapisao Balint Vujkov

Pričala Ilka Manjok

Hrvatske narodne pripovijetke, 1957.

														
A	B	C	Č	Ć	D	Dž	Đ	E	F	G	H	I	J	K
														
L	Lj	M	N	Nj	O	P	R	S	Š	T	U	V	Z	Ž

ZAVOLIMO PSALME!

Dok se upoznajemo s psalmima primjetit ćemo da oni obuhvaćaju razne životne situacije u kojima se ljudi mogu naći: radost, žalost, strah, kajanje, zahvalnost... Oni nam pomažu da se više približimo Bogu i dublje se s njim povežemo. Psalme čujemo na svakoj svetoj misi između prvog i drugog čitanja.

Bliži nam se radosno Božićno vrijeme, pa je naš današnji redak uzet iz 98. psalma koji ćemo čuti na Božić.

!

Marta Mikula,
1.c – OŠ Ivan
Milutinović,
Subotica

Lucija Dekan, 3.r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Mila Mrđanov –
vrtić Marija Petković – Biser

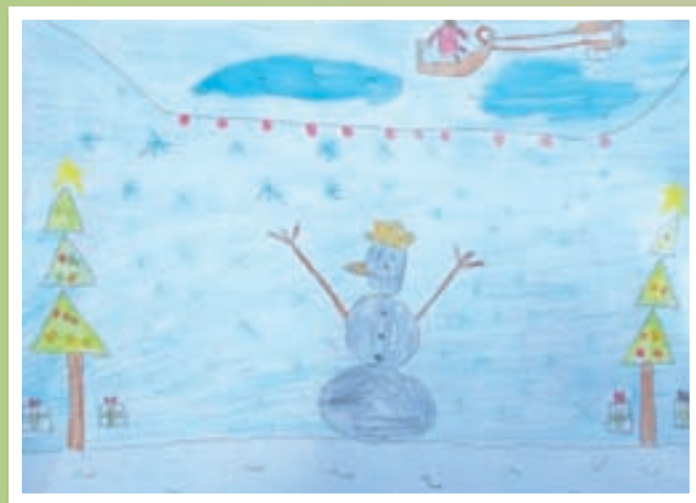
Mateo Pirša, 4.4 –
OŠ Matko Vuković, Subotica

Mihaela Jaramazović Petrekanić
– vrtić Marija Petković – Biser

Nikoleta Čović, 4.b – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Matija Gerin, 3.r – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Aleksa Požar, 1.c – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

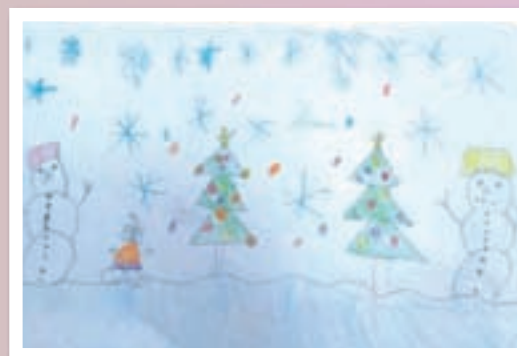
Anastazija Dulić, 4.b – OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin

Stefan Pletikosić, 1.c –
OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

Nikolina Zekić –
vrtić *Marija Petković* – Biser

Una Tolorić, 1.r –
OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta

Enea Đanić, 1.r – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta

Učenci 3. i 4. razreda OŠ *Sremski front*, Sot

Ne znam kako vi, ali ja baš volim zimu: jedva čekam snijeg (da, redovito se molim da ove godine bude snijega) i sve lijepo od zime: zimske igre, rasvjetu na ulicama, mirisne voćne čajeve i kolač s jabukama i cimetom, raspust i Božić... Brojim dane!

Ipak, ima nešto što ne volim: kape i šalove! U biti, nemam ništa protiv njih – osim kad su na meni. Ali, moja mama smatra da je prava katastrofa ako njeno šecerno jedinče (tj. mene) makar i dotakne taj hladan, oštar, ledeni jutarnji zrak! Ona smatra da je jedini način da preživim ovaj polarni prosinac »zapakirana« ovako:

Naravno, ne dolaze u obzir da ja nosim one cool trake koje pokriju samo uši, a koje nose sve cure u školi – mama tvrdi da je to još gore, jer samo dio glave čuva. Po njenom mišljenju, vrat je bez dugačkog šala kao gol i sigurno ću zaraditi upalu pluća ako ga ne omotam oko vrata bar dva puta i onda preko tijela ispod jakne. Najbolje da malo pokrije i kapu – »da ne ziri«. E onda me ona cmokne u obraz (ono malo što se od šala i kape vidi) i kaže: »Joj, moja slatka bijela zimska princeza!« Baš! Bolje reći – njezina polarna bijela medvjedica!

Već u dizalu se raskopčam, olabavim pretopli crveni šal koliko mogu i jaknu zakopčam do pola i nadam se da me ne gleda kroz prozor.

Sama sebi sličim polarnom medvjedu tako umotana! Dok ulazim u školsko dvorište u termo hlačama i hulahopkama, baš dobro ugrijana od hoda, gledam druge cure kako izlaze iz auta i utrčavaju u školu u suknjama ili tajicama, s grijačima i raskopčanim jaknicama – naravno, bez kapa. Gundžam u bradu zbog moje mame koja misli

da živimo na Antartiku ili bar u Sibiru.

Jutros sam, dok sam se u hodniku oslobađala od šala, lupila nekog u rame: »Oprosti, molim te, ovaj glupi šal...« i zastala sam. Leđima okrenut Bruno iz 5. b brzo je skinuo kapu s glave: »Meni pričaš?! Jedini ja u školi od svih dječaka moram nositi kapu, svima roditelji dopuštaju duksericu s kapuljačom«.

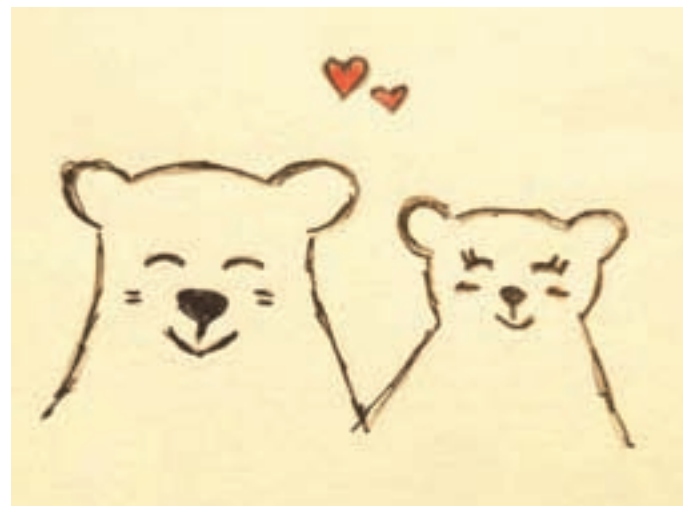

Pokušao je začesljati kosu nakostriješenu od vunene kape s malim bijelim medvjedom na njoj i zakačio sad on mene laktom: »Oprosti...« »Ma, niti ne osjetim – od ove debele jakne«, nasmiješila sam se, gurajući složen šal u ruksak. »Inače, cool ti je šal, ide ti uz kosu«, nasmijao se i Bruno.

»Rado ću ti ga posuditi na velikom odmoru«, doviknula sam mu odlazeći do moje učionice. »Vidimo se onda kasnije!«, mahnuo je Bruno.

Ušla sam u učionicu nasmiješena i pomislila: »Je li moguće da nisam jedina u zimskoj nevolji? Sad ću imati o čemu pričati s Brunom na odmoru. Možda ćemo jedini izgledati kao polarni medvjedi, ali bar ćemo biti polarni – skupa«.

Vesna Huska

Ostaje u Starej godini

– Hej! Čuješ me? Gdje su ti misli?

Na mamine pozive Darko se oglušio, i to ne samo danas već cijeli tjedan. A mami Jasni trebala je pomoć. Lijeva joj ruka u gipsu već desetak dana i ostat će tako do početka siječnja. E, a to onda znači da će ostati kod kuće za doček Nove godine. O tome je Darko razmišljao! Ne samo razmišljao, patio je ko patika u blatnjavu jesen! A imao je planove, imao je. Svake su godine od kada žive u novoj zgradi na doček išli k susjedima koji su imali dvije kćeri i dva sina. Zabava za poželjeti.

– Molim? Nešto si rekla?

Vidi mama da je njezin jedinac danima zamišljen, a razlog nije naslućivala. Naime, još nisu razgovarali o dočeku Nove godine do koje još ima četrnaest dana, pa otkud da zna što se to kuha u glavi zamišljenog tinejdžera?! Trebalo je otići kupiti jaja i šešer za kolač i to je Darku lak zadatak. Obavio je, nije da nije, ali se vratio još zamišljeniji iz dućana, sada već skoro vlažnih očiju.

Prije polaska u školu mama ne bi bila mama da nije pitala što to muči ovog filozofa.

– Moramo sami kod kuće slaviti Novu godinu i baš sam žalostan. Izgleda da ću ja ostati u Staroj godini.

– Otkud ti ideja da ćemo biti kod kuće? Istina, ja sada ne mogu peći neke posebne kolače, ali naručit ćemo i idemo k Dulićima kao svake godine.

Davor je razrogačio oči i viknuo:

– Pa ti ne znaš da oni idu k rodbini na salaš? Oni ove godine neće biti tu.

Vrijeme za polazak na nastavu skratilo je majčine muke. Dok se Darko polako vukao u školu, noseći teška pitanja u glavi, sreo je susjedu Katicu koja je nosila tešku torbu. Otpozdravivši Darku, kaže mu da nosi materijal za kolače i tortu jer će kod kuće dočekati Novu godinu pa da na vrijeme uzme termin.

– I vi?

Darko je instinktivno postavio pitanje ne mareći za odgovor. No, susjeda je nastavila:

– Naša Zdenka je tužna što ćemo biti kod kuće, ali mi nemamo braće i sestara, ona nam je jedinica, a tek smo se doselili pa ćemo ove godine biti sami.

Neke antene su se podigle u Darkovoj glavi. Sami? Hm...

Na školskom odmoru poveo se razgovor o tome tko će s kim na doček. Darko se primirio u svojoj klupi duboko uronjen u svoje misli. Po povratku iz škole rekao je mami kako susjeda Katica ima slične probleme, i oni će biti sami kod kuće na Staru godinu.

Sve je bliži dan dočeka Nove godine. Otac Miroslav je ovoga puta najavio sinu posebno iznenađenje. A što bi uopće moglo biti tako posebno ako smo sami u svom stanu?

Trebalo je ispratiti Staru godinu, u kojoj će Darko i ostati. S kim da dočeka Novu? Mama je u kuhinji s tatom pripremala hranu za doček kad odjednom zvrrrr...

– Evo, ja ću – vikne Darko i otvori vrata.

Gužva na vratima, susjeda Katica s mužem Vladom i kćerkom Zdenkom. Svi nešto u rukama drže i odmah kreću prema kuhinji.

Još se nije osvijestio, evo ponovno zvono.

– Čestitamo Svr' godine! Evo i nas!

Stan je postao prava košnica, sve puno smijeha, svi su veseli. Jedino Darko ne vjeruje svojim očima.

– Sine, što kažeš za iznenađenje?

I mama krene s pričom, gledajući troje posljednjih gostiju, kako je u ambulanti susrela dragu prijateljicu Zitu s kojom se u pet minuta dogovorila da skupa proslave dolazak Nove godine. A Katicu je pozvala ranije i sve se dobro posložilo.

Obitelj Kujundžić, Horvacki i Molnar imaju nešto zajedničko. Svi su jedinci i sada su kao jedna obitelj u radosti ispratili Staru i dočekali Novu godinu uz pjesmu i igru, i nitko nije ostao u Staroj godini!

Katarina Čeliković

KNJIGA NA DAR

PRIBLIŽAVAO SE BOŽIĆ. U KNJIŽARI JE BILA VELIKA GUŽVA, A OSOBITO SADA PRED BLAGDANE.

MEĐU BROJNIM , NA POLICAMA JE »ŽIVJELA« PREKRASNA PISANA ZA DJECU. SANJALA JE

O TOME DA JU NETKO KUPI I DARUJE ILI .
SVI SU KUPOVALI   ,

A NITKO NIJE NITI   . BILA JE .
NO, JEDNOGA JUTRA JE DOŠLA KUPITI

ZA SVOJU UNUKU. ŽELJELA JE NEŠTO POSEBNO.

DUGO JE BIRALA I ODLUČILA JE KUPITI BAŠ TU I
RAZVESELITI UNUKU ZA BOŽIĆ.

 JE BAKA UMOTALA U ŠARENI ,
STAVILA JE VELIKU , PA JU JE STAVILA
POD OKIĆEN SJAJNIM   , BAŠ PORED
MALOG .

KNJIGA JE BILA SRETNA JER JE DOČEKALA BOŽIĆ
PORED , A NE NA KNJIŽARE.

UZ TO JAKO JE RAZVESELILA KOJA JU JE NA
BOŽIĆNO JUTRO ČITALA CIJELOJ   .

PASTIRI U ČUDESNOJ NOĆI

PASTIR 1: HEJ, PASTIRI!
SVJETLOST VIRI,
KROZ OBLAKE TAMNE ONO SE ŠIRI!

PASTIR 2: NEKA ČUDNA BOJA,
ZLATNA? ILI KOJA?
U NOĆI OVOJ ŽARKO SJA!

PASTIR 3: POHITAJMO BRZO SVI!
ŠTO SE TO NOČAS DOGODI?
ENO SU I ANĐELA TRI!

ANĐELI: PASTIRI SLOŽNO POHITITE SADA,
ISUS SE RODI, NAŠA NADA.
TO ZVIJEZDA POKAZUJE NAM PUT.

PASTIR 1: HAJDEMO BRZO, PASTIRI MOJI,
DOK OVČICE SPAVAJU MIRNO,
PRONAĆI ŠTALICU GDJE ISUS SE RODI.

PASTIR 2: JA ŽELIM POĆI I VIDJETI ČUDO!
U ŠTALICI DIJETE SE RODI?
TO MOME UMU NIKAKO NE GODI!

PASTIR 3: HITIMO SADA PASTIRI SLOŽNO,
NESTAT ĆE ZVIJEZDE SJAJ
A PUT DO ŠTALICE BIT ĆE ONDA TEŽAK – ZNAJ!

(PASTIRI POHITAŠE I NAĐOŠE ŠTALICU,
I POKLONE SE ISUSU.)

SVI PASTIRI: ZDRAVO MALI KRALJIĆU,
ZDRAVO NEBESKI DJETIĆU.
BUDI NAMA SVJETLOST DRAGA,
I KROZ ŽIVOT, RADOST, SNAGA.

ZADATAK:
IZREŽITE PASTIRE I ANĐELE,
TE IH ZALIJEPI TE NA KARTON.
PODIJELITE ULOGE I ODGLUMITE
DRAMATIZACIJU.

Volim zimu, pa kad se ušuškam kraj tople peći i rješavam pitanja iz *Hrcka*. A ti?

1. Tko je zaštitnik Srijemske biskupije?

- a) Sv. Dimitrije
- b) Sv. Rok
- c) Sv. Marija Petković
- d) Sv. Ivan krstitelj

Zaštitnika Srijemske biskupije proslavljamo 26. listopada. Bio je đakon i mučenik. To je svetac po kojem je ime dobio i veliki hrvatski kralj **Zvonimir**. Za **Dio-klecijanova** progonstva osuđen je na smrt, mučen i pogubljen na jednom od savskih mostova oko 304. zbog čuvanja svetih knjiga. Najpoznatiji je od takozvanih srijemskih mučenika.

3. Koja je obljetnica Zavitnog dana u Monoštoru proslavljena ove godine?

- a) 50.
- b) 75.
- c) 80.
- d) 100.

Zavitni dan je vjersko-kulturna manifestacija koja se proslavlja svake godine 13. listopada u Monoštoru. Utemeljen je za župnikovanja **Matiše Zvekanovića**, a povod su bile prijeteće ratne opasnosti.

2. Iz kojeg je vojvođanskog mjesta rodom poznati hrvatski orguljaš Alen Kopunović Legetin?

- a) iz Srijemske Mitrovice
- b) iz Bača
- c) iz Subotice
- d) iz Vajske

Alen Kopunović Legetin poznati je hrvatski orguljaš i dirigent. Karijeru započinje u rodnom mjestu svirajući sa zborovima *Albe Vidaković* uz s. **Mirjam Pandžić** i *Pro musica* te dragu razrednicu **Gabriellu Égető**. Dobitnik je brojnih nagrada.

4. Kako se zove zajednička manifestacija svih hrvatskih udruga kulture u Srijemu?

- a) *Divan je kićeni Srijem*
- b) *Srijemci Srijemu*
- c) *Volim Srijem*
- d) ne postoji zajednička manifestacija

Susret srijemskih hrvatskih udruga kulture održava se od 2013. godine. Hrvatsko nacionalno vijeće je manifestaciju proglasilo od posebnog značaja za hrvatsku zajednicu u Srbiji. Ove godine je održana 12. put, i to u Rumi.

Jaslice na dar

PREŠAVIJ

ISJECI

ZALIJEPI

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

Advent ili došašće

Nagrađeni detektivi:

1. Tereza Temunović – OŠ Ivan Milutinović, Subotica
2. Petar Đukić – OŠ Matko Vuković, Subotica
3. Petar Drobac – OŠ Matko Vuković, Subotica
4. Nikolina Petrekanić – OŠ Matko Vuković, Subotica
5. Vidak Antunović – OŠ Ivan Milutinović, Subotica
6. Nina Opančar – OŠ 22. oktobar, Monoštor
7. Nebojša Fin – OŠ Aleksa Šantić, Vajska
8. Danilo Cvijanov – OŠ Matko Vuković, Subotica
9. Stela Bašić Palković – OŠ Ivan Milutinović, Subotica
10. Marija Silađev – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Nagradno pitanje:

Ako nekome želiš sretnu i radosnu cijelu iduću godinu, kako ćeš pravilno zapisati?

- a) Sretna Nova godina!
- b) Sretna nova godina!
- c) Sretna Nova Godina!

Odgovor:	
Ime	
Prezime	
Adresa	
Mjesto	
Škola	
Razred	

Stefanov voćni bor

Priprema:

1. Odrezati vrh jabuke i izdubiti joj sredinu u koju ćete ugurati deblju mrkvu kojoj ste također odrezali vrh.
2. Pripremiti voće: očistiti bananu i izrezati je na kolutove, kao i kivi, oprati borovnicu, očistiti naranču na kriške i načupati zrna grožđa.
3. U jabuku i mrkvu ubosti mnoštvo čačkalica i na njih nabadati pripremljeno voće tako da se dobije izgled bora.
4. Na vrh, na čačalicu nabosti zvijezdu izrezanu od kivija.

Dobar tek!

Stefanov voćni bor je za vas pripremio **Stefan Kovačić**. Stefan pohađa drugi razred OŠ *Ivan Milutinović* u Subotici. Voli igrati nogomet i spavati. Uči svirati tamburu u HGU-u *Festival bunjevački pisama* u Subotici.

Vrijeme pripreve:
15 minuta

Potrebni sastojci:

čačkalice

borovnica

mrkva

kivi

banana

crno grožđe

jabuka

JESTE LI ZNALI?

- Ribe dišu na škrge. Kada voda prolazi preko škrge, kisik iz vode ulazi u krv kroz tanke membrane (kožu).

- Najveći raspon krila ima ptica albatros: razmak između vrhova krila je 3,6 metara, što je više od dužine malog automobila.

- Najveća rasa pasa je bernardinac koji može dostići težinu od 77 kg.

- Najmanja rasa pasa je čivava, teška je samo 0,45 kg.

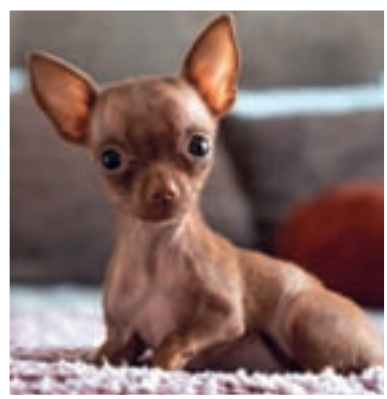
- Buhe su, u odnosu na veličinu, životinje koje najviše skaču. Obična buha može skočiti 19 cm uvis što je otprilike 130 visina njenog tijela.

- Skeletni sistem kod čovjeka se sastoji od 206 kostiju.

- Kada bi se sve ćelije iz ljudskog organizma poređale jedna do druge, protezale bi se 1.000 km, što je udaljenost od Pariza do Rima.

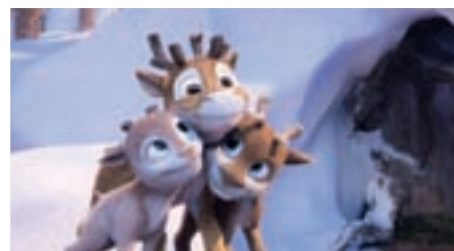
- Na glavi raste oko 100.000 dlaka, svakog dana ih ispadne oko 80.

- Prosječna brzina rasta noktiju na rukama je 2,5 cm godišnje.

NIKO 3

Nakon tužnog rastanka, Niko napušta svoju obitelj kako bi zauzeo mjesto uz svog oca Prancera kod Letećih snaga Djeda Mraza. Za Niku je to ostvarenje sna – postati heroj, poput svog oca. Stella, nepoznata izazivačica, stiže kako bi se natjecala za Nikovo mjesto. Unatoč njihovoj konkurentnosti, par se zbliži, a Niko pokaže Stelli gdje su skrivene sanjke Djeda Mraza. Međutim, noć prije Badnjaka Stella ih krade. Shrvan Stelinom izdajom u očajničkoj želji kako bi smirio bijes svog oca, Niko kreće na hladni i smrznuti sjever po sanjke u pratnji svojih vjernih prijatelja, leteće vjeverice Juliusa i lasice Wilme.

ŠAPICE SREĆE

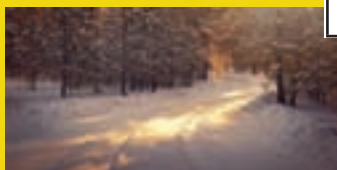
Doista šarmantan, avanturistički obiteljski film.

Šapice sreće donose dirljivu i zabavnu priču o jedanaestogodišnjoj Annie Shearer i njenom najboljem prijatelju, napuštenom psu iz azila s izuzetnim sposobnostima. Kako bi spasili obiteljsku farmu, njih dvoje sanjaju o natjecanju na prestižnoj izložbi pasa u Londonu, gdje se moraju suočiti s brojnim preprekama, izazovima i opasnim neprijateljima.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: DŽEP, PEJSAŽ, DORUČAK, ČARAPE, SNIJEG, KOTAČ, SANKANJE, TUŠ, UGLJEN, PČELA, SVJETLOST, ČAŠA, DIMENZIJA, CRTANJE, KUĆA.

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerkke.

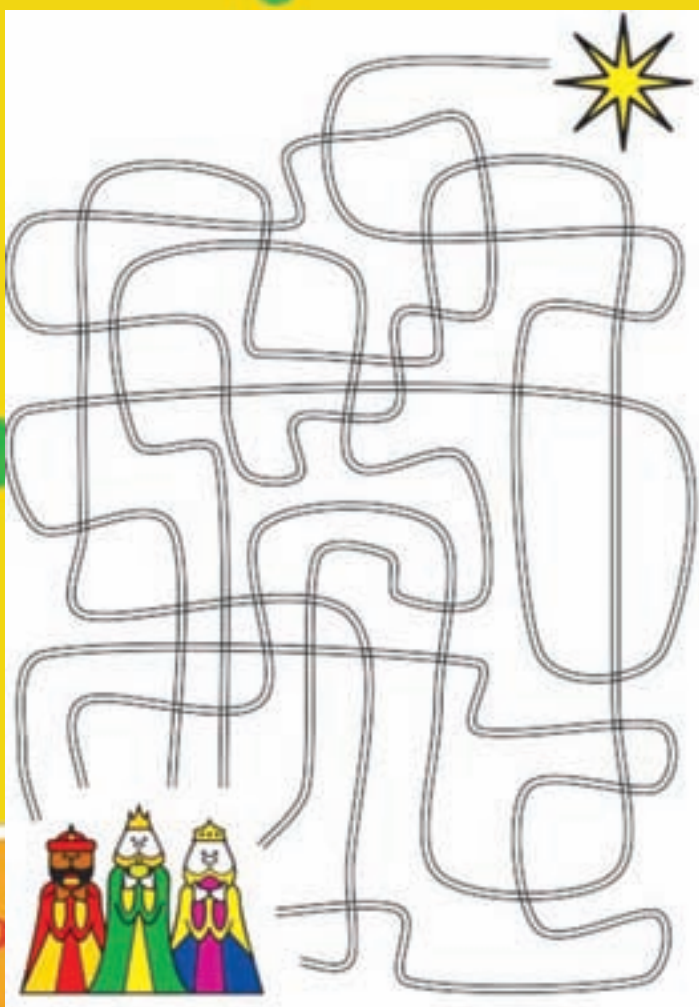

P	DŽ	P	S	Č	A	T	O	K	T
Č	A	E	E	A	Š	A	Č	K	U
E	R	J	P	J	G	E	S	A	Š
L	E	T	I	E	S	A	N	Č	E
A	I	P	J	Z	N	A	N	U	NJ
	A	I	A	K	N	E	Ž	R	A
B	N	Ć	A	R	LJ	E	L	O	T
S	A	NJ	U	G	A	G	M	D	R
D	E	A	U	K	N	Č	I	I	C
T	S	O	L	T	E	J	V	S	D

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješi labirint

Krizaljke

Jerke

M

6

Riješi križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćeš rješenje.

KREATIVNI KUTAK

Uradi sam – 3D bor

Potrebno:
bijeli i/ili zeleni hamer karton
škare
štapić za ražnjić
plastična svijeća na baterije

Izrada: Iscrtati oblik bora i prepoloviti list na polovicu, iscrtati linije i škarama pažljivo izrezati. Štapićem formirati bor tako što ćeš svaki drugi red na izrezanoj šari udubiti. Formirati 3D bor i po želji staviti upaljenu svijeću unutra. Nemoj koristiti obične svijeće, kako se papir ne bi zapalio, nego samo ove na bateriju. Ukoliko ih nemaš, može i bez njih. Ako želiš, možeš napraviti i više komada u više boja i nanizati ih na konac. Možeš napraviti i konfete, pa ih polijepiti po boru i tako ga ukasiti, a njime ukasiti svoju sobu, prozor, vrata... a možeš svoj rad i nekom darovati.

M. P.

Križaljke

Mozgalice

Bojanke

Božić je pred nama...

Broj 108

Tekst: Slađana Husak

Crtao: Petar Tikvicki

